

KNJIŽNICA
IVANA TAVČARJA
ŠKOFJALOKA

PROGRAM DELA

in finančni načrt

ZA LETO 2016

**KNJIŽNICA IVANA TAVČARJA ŠKOFJA LOKA, Šolska ulica 6, 4220
Škofja Loka**

Tel.: 04 511 25 00, GSM: 051 341 126, Faks: 04 511 25 10,

E-naslov: info@knjiznica-skofjaloka.si

DŠ: 27048870, Matična številka: 5052963, TRR: 01322-6030374492

KAZALO

KAZALO.....	2
UVOD.....	3
1. POSLANSTVO SPLOŠNE KNJIŽNICE.....	3
1.1 <i>Javni interes</i>	4
1.2 <i>Plan 2016 v številkah</i>	5
2. MREŽA KNJIŽNICE IVANA TAVČARJA ŠKOFJA LOKA.....	5
2.1. <i>Prebivalstvo</i>	5
2.2. <i>Prostor in zbirke</i>	5
2.3. <i>Članstvo, izposoja in obisk</i>	6
2.3.1. <u>Članstvo</u>	6
2.3.2. <u>Izposoja</u>	7
2.3.3. <u>Obisk</u>	8
2.4. <i>Kadrovska zasedenost</i>	8
3. IZGRADNJA KNJIŽNIČNE ZBIRKE.....	10
3.1. <i>Normativi in vsebinski okvir predvidenih nakupov v letu 2016</i>	10
3.2. <i>Financiranje nakupa knjižničnega gradiva v letu 2016</i>	11
3.3. <i>Odpis gradiva</i>	11
3.4. <i>Domoznanska dejavnost</i>	11
4. PRIREDITVE IN BIBLIOPEDAGOŠKA DEJAVNOST.....	12
4.1. <i>Bibliopedagoška dejavnost za otroke in mladino</i>	12
4.2. <i>Prireditve za odrasle</i>	12
5. KADROVSKI NAČRT IN IZOBRAŽEVANJE.....	12
5.1. <i>Izobraževanje in usposabljanje</i>	13
6. DELOVNI KOLEDAR 2016.....	13
7. FINANČNI NAČRT, INVESTICIJE IN INV. VZDRŽEVANJE.....	15
NAMESTO ZAKLJUČKA.....	17

Tabele:

TABELA 1 – <u>Prebivalstvo po občinah (stanje 1.7.2015)</u> (s.5)
TABELA 2 – <u>Stanje prostorov in zbirke gradiva</u> (s.6)
TABELA 3 – <u>Prebivalstvo in članstvo KIT (2015)</u> (s.6)
TABELA 4 – <u>Zaposleni po zasedbi delovnih mest in sistemizacija (na dan 31.12.2015)</u> (s.8)
TABELA 5 – <u>Razporeditev nakupa gradiva 2016</u> (s.10)
TABELA 6 – <u>Planirana sredstva za nakupa gradiva 2016</u> (s.11)
TABELA 7 – <u>Okvirni načrt usposabljanj v letu 2016</u> (s.13)
TABELA 8 – <u>Delovni koledar 2016</u> (s.14)
TABELA 9 – <u>Povzetek finančnega načrta 2016</u> (s.15)
TABELA 10 – <u>Investicije in investicijsko vzdrževanje – plan 2016</u> (s.16)

Grafi:

GRAF 1 – <u>Izposoja gradiva na dom (2010 – 2015)</u> (s.7)
GRAF 2 – <u>Obisk knjižnice zaradi izposoje (2010 – 2015)</u> (s.8)

UVOD

Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka je osrednja knjižnica za območje Občin Škofja Loka, Gorenja vas – Poljane, Železniki in Žiri. Območje štirih občin je v letu 2015 imelo 41.938 prebivalcev od tega 22.933 v Občini Škofja Loka, 7.439 v Občini Gorenja vas – Poljane, 6.720 v Občini Železniki in 4.845 v Občini Žiri.¹

Osrednja knjižnica v Škofji Loki skrbi za usklajevanje nabavne politike gradiva na svojem območju, spremlja in usmerja strokovno delo na podlagi dogovorjene knjižničarske politike in neposredno pregleduje delo krajevnih knjižnic, skrbi za strokovno izpopolnjevanje knjižničarskih delavcev, svetuje, zbira, podatke o delovanju knjižnic na svojem območju in vodi njihov razvid.

Knjižnica izvaja svojo dejavnost s pomočjo mreže, ki ji sestavljajo osrednja in krajevne knjižnice ter s pomočjo fonda potujoče knjižnice, ki oskrbuje tudi dve izposojevalni mesti – v Domu starejših občanov v Škofji Loki in v Podružnični šoli Sovodenj, kjer se z nakupi izgraja tudi stalna zbirka z namenom postopne ureditve nove krajevne knjižnice.

Mrežo Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka sestavljajo:

- Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka – osrednja knjižnica,
- Krajevna knjižnica Trata – Frankovo naselje,
- Krajevna knjižnica Gorenja vas,
- Krajevna knjižnica Poljane,
- Krajevna knjižnica Železniki,
- Krajevna knjižnica Žiri,
- Izposojevališče Sovodenj.

Osrednja knjižnica v Škofji Loki je tudi nosilka knjižničnega informacijskega sistema, zato organizira knjižnično informacijsko službo za dogovorjene naloge, ima lastno bazo podatkov, se povezuje z drugimi informacijskimi centri v lastnem sistemu, vodi in organizira medknjižnično izposajo ter opravlja naloge urejanja domoznanske zbirke za celotno območje delovanja.

1. POSLANSTVO SPLOŠNE KNJIŽNICE

Sodobna splošna knjižnica je stičišče lokalne skupnosti. Knjižnica kot ustanova ima pomembno vlogo v tekmovanju za pozornost javnosti.

Poslanstvo Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka je omogočiti vsem prebivalcem na območju delovanja knjižnice neomejen dostop do knjižničnega gradiva in informacij ter informacijskih in kulturnih storitev, kakor jih določajo zakoni in drugi predpisi in kakor izhajajo iz tradicije knjižnice in njenega okolja.

Vse spremembe in novosti, ki jih uvajamo in poudarjamo, podpirajo štiri osnovne vloge sodobne knjižnice: kulturno, informacijsko, izobraževalno ter komunikacijsko središče, pa naj gre za tehnološko, informacijsko vozlišče ali pa samo za prijeten, odprt prostor, kjer se ljudje radi srečujejo.

Naše temeljne naloge so opredeljene tudi v Manifestu o splošnoizobraževalnih knjižnicah, ki je bil sprejet na 10. seji Mednarodnega sveta za Splošni informacijski sistem v Parizu leta

¹ stanje 1.7.2015 - vir podatkov spletna stran: <http://www.stat.si>

1994 v okviru Unesca in v sodelovanju z Mednarodno federacijo knjižničarskih združenj IFLA.

Delovno področje javnega zavoda Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka pojasnjujejo in utemeljujejo naslednje zakonske in druge pravne podlage:

- Zakon o zavodih (Ur. l. RS, št. 12/91, 8/96),
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK) (Ur. l. RS, št. 96/2002),
- Zakon o knjižničarstvu (Ur. l. RS, št. 87/2001),
- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka (Ur. l. RS, št. 76/2013),
- Odlok o ustanovitvi skupnega organa občin za izvrševanje ustanoviteljskih pravic v javnem zavodu Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka, (Ur. l. RS, št. 76/2013),
- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (Ur. l. RS, št. 19/2003),
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur. l. RS, št. 73/2003),
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Ur. l. RS, št. 29/2003),
- Uredba o metodologiji za določitev osnov za izračun sredstev za izvajanje javne službe na področju kulture (Ur. l. RS, št. 100/2003),
- Pravilnik o razvidu knjižnic (Ur. l. RS, št. 105/2003),
- Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (Ur. l. RS, št. 88/2003),
- Pravilnik o izdaji dovoljenja za vzajemno katalogizacijo (Ur. l. RS, št. 127/2004),
- Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah (Ur. l. RS, št. 43/2004),
- Zakon o računovodstvu,
- Zakon o javnih financah,
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava,
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Ur. l. RS, št. 20/2004),
- Standardi za splošne knjižnice 2005-2015,
- Nacionalni program kulture,
- Pravilnik o splošnih pogojih poslovanja Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka,
- Strateški načrt Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka za obdobje 2013 – 2020, 2012,
- Statut javnega zavoda Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka, 2013,
- Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka, 2013.

1.1. Javni interes

V javni interes na področju knjižnične dejavnosti sodijo:

- optimalna ponudba knjižničnega gradiva;
- ponudba informacij in storitev, ki so osredotočene na kulturne, izobraževalne, informacijske in socialne potrebe okolja;
- informacijsko opismenjevanje in podpora vseživljenjskemu učenju;
- zagotavljanje prostorskih pogojev in opreme za uporabo gradiva, pridobivanja informacij in smotrne izrabe prostega časa v knjižnici;
- omogočanje dostopa do domoznanske zbirke za lokalne študije;
- omogočanje dostopa do svetovnih virov informacij, zlasti s pomočjo elektronskih publikacij in interneta;
- medknjižnična izposoja iz domačih in tujih knjižnic.

1.2 Plan 2016 v številkah

članstvo 2016 – 10.300 aktivnih uporabnikov
 prirast gradiva 2016 – 10.000 enot
 odpis gradiva – 7.000 enot
 obisk Škofja Loka – 125.000 uporabnikov
 obisk krajevnih knjižnic - 90.000 uporabnikov
 izposoja gradiva Škofja Loka – 360.000 enot
 izposoja gradiva krajevne knjižnice – 300.000 enot
 število prireditev in dogodkov – 650
 - od tega za odrasle 80, za otroke in mladino 570
 število obiskovalcev prireditev – 12.500

2. MREŽA KNJIŽNICE IVANA TAVČARJA ŠKOFJA LOKA

V nadaljevanju si oglejmo področje delovanja in stanje mreže Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka.

2.1. Prebivalstvo

Knjižnica deluje na področju občin Škofja Loka, Gorenja vas – Poljane, Železniki in Žiri.

TABELA 1 – Prebivalstvo po občinah (stanje 1.7.2015)

Občina	preb. skupaj²	mladi do 15 let
Škofja Loka	22.933	3.828
Gorenja vas – Poljane	7.439	1.549
Železniki	6.720	1.181
Žiri	4.846	818
Skupaj	41.938	7.376

Ena od posebnosti, ki je vredna pozornosti pri načrtovanju dela knjižnice je podatek za občino Gorenja vas – Poljane, da je delež otrok, starih manj kot 15 let, predstavlja 21% prebivalstva, kar je najvišji delež med občinami v Sloveniji. Slovensko povprečje je 14,8%. Delež te skupine v mreži knjižnice pa je 17,6%, kar je tudi več od navedenega slovenskega povprečja. Delež mladih in skupno število prebivalstva že več let ostajata enaka, oz. se malenkost povečujeta.

2.2. Prostor in zbirke

Knjižnica izvaja svojo dejavnost s pomočjo knjižnične mreže, ki ji sestavljajo osrednja knjižnica v Škofji in krajevne knjižnice na Trati, Gorenji vasi, v Poljanah, Železnikih in Žireh. Knjižnica pa s fondom potujoče knjižnice oskrbuje tudi dve izposojevalni mesti – v Domu starejših občanov v Škofji Loki in v Podružnični šoli Sovodenj, kjer se z nakupi izgrajuje tudi stalna zbirka z namenom postopne ureditve nove krajevne knjižnice.

² stanje po 1.7.2015, podatek s spletne strani: <http://www.stat.si>

TABELA 2 - Stanje prostorov in zbirke gradiva:

	m ²	normativ m ²	fond (2015)	normativ
Škofja Loka	839	2.590	129.146	100.734
Trata	114	300	20.578	<i>skupaj Loka</i>
Gorenja vas	70	353	20.037	20.680
Poljane	82	300	10.834	11.440
Železniki	184	511	27.006	29.951
Žiri	180	416	26.356	21.688
Sovodenj	30	-	1.802	---
Skupaj	1.499	4.470	235.759	184.549

površina po veljavnem Standardu za splošne knjižnice, 2005. Normativ za najmanjšo površino enote krajevne knjižnice je **minimalno 300 m²**

Knjižnica s svojo zbirko dosega in presega normative predvsem v Škofji Loki in Žireh, v ostalih krajevnih knjižnicah pa ne. Predvsem v omenjenih enotah knjižnice bo še naprej potrebno skrbeti za povečan odpis fonda s pozornostjo na ažurnost strokovnega gradiva in ohranjanju kvalitetnega vsebinskega nivoja leposlovja.

Glavni problem pa je prostorski primanjkljaj, saj bistveno odstopamo od potrebnih površin za izvajanje dejavnosti. Priznati pa je potrebno, da se kljub slabim časom za investicije v bližnji prihodnosti za prostore raznih enot knjižnice, vseeno kaže nekaj pozitivnih premikov. V letu 2013 je bil delno zmanjšan prostorski primanjkljaj v Škofji Loki s selitvijo in povečanjem Oddelka za otroke in mladino v Škofji Loki (selitev oddelka na Namu). Za 56m² pa je bil tudi povečan prostor Krajevne knjižnice v Železnikih.

V letu 2014 je Občina Gorenja vas – Poljane pričela reševati problem Krajevne knjižnice v Gorenji vasi, ki naj bi v letu 2017 našla nove prostore v mansardi obnovljenega Sokolskega doma.

Nerešen pa ostaja tudi glavni prostorski problem - celostna rešitev stiske v Škofji Loki. Omenjena selitev oddelka za otroke in mladino je le delno razbremenila prostorsko stisko, organizacijsko ločena enota pa ob tem pomeni tudi večje organizacijske in delovne težave.

2.3. Članstvo, izposoja in obisk

2.3.1. Članstvo

V letu 2015 je bilo v vse enote knjižnice vpisanih **10.457 bralcev ali 24,9 %** vsega prebivalstva na območju Upravne enote Škofja Loka. Na območju Upravne enote Škofja Loka je od oseb, mlajših **od 15 let, 58 % članov knjižnice**. Število članov v tej skupini je v letu 2014 naraslo za 3 %! Pregled vpisanih bralcev po občinah in starostnih skupinah prikazuje Tabela 3.

TABELA 3 – Prebivalstvo in članstvo KIT (2015) (podatki 1.7.2015)

Občina	Število prebivalstva		Število članov knjižnice			
	skupaj	do 15.leta	Skupaj	%	do 15.leta	%
Škofja Loka	22.933	3.828	6.320	28 %	2.383	52 %
Gorenja vas-Poljane	7.439	1.549	1.876	25 %	937	60 %
Železniki	6.720	1.181	1.131	17 %	483	41 %
Žiri	4.846	818	1.110	23 %	443	54 %
CSS	0	0	20		0	
Skupaj	*41.938	7.376	10.457	25 %	4.246	58 %

Podatki, ki jih navajamo v statistiki za leto 2015, vključujejo izključno bralce, ki so uporabljali storitve knjižnice v letu 2015 (t.i. »aktivni bralci«). **Število aktivnih bralcev še vedno počasi narašča.** Delež aktivnih bralcev pa ne dosega priporočila Centra za razvoj knjižničarstva pri NUK-u, ki priporoča, da naj bo v knjižnico vključenih vsaj 40 % vseh prebivalcev s svojega območja in vsaj 60 % mladine do 15. leta. Temu deležu se počasi in uspešno približujemo.

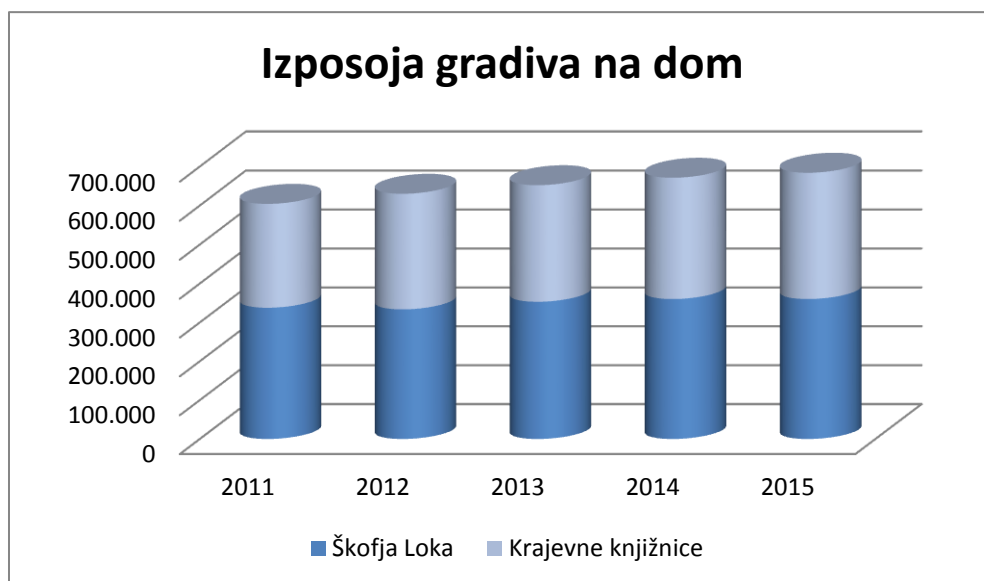
K povečanemu včlanjevanju bi pripomoglo brezplačno članstvo, kot ga predvideva Zakon o knjižničarstvu, ki bi bilo mogoče, če bi občine, ustanoviteljice knjižnic, zagotovile za delovanje knjižnic dovolj sredstev za vse materialne stroške. Precejšnji delež teh stroškov namreč sedaj pokrivamo sami z drugimi viri sredstev za opravljanje javne službe (t. im. lastnimi sredstvi), kajti **nedvomno se na isto člansko izkaznico knjižnično gradivo izposoja večje število uporabnikov.**

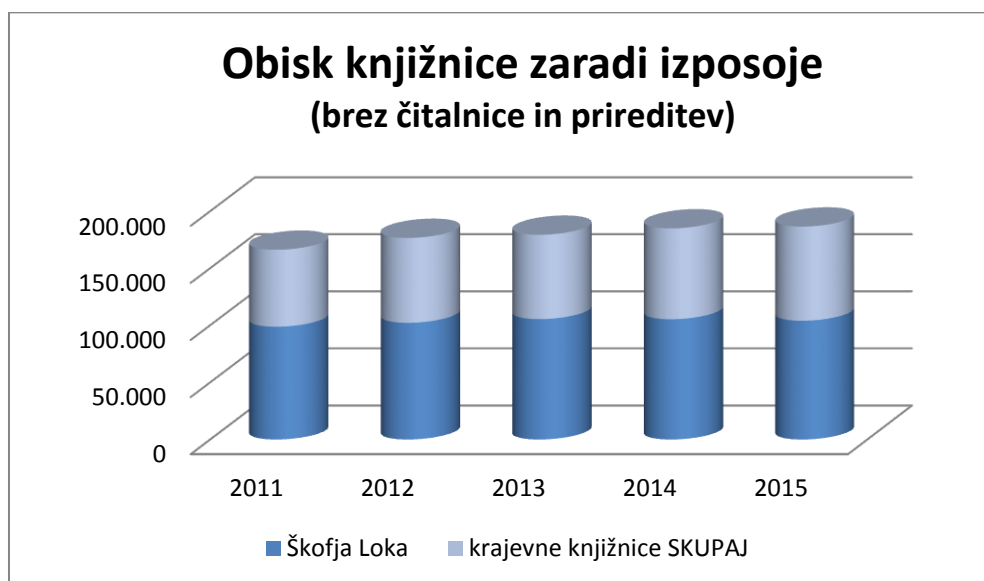
2.3.2. Izposoja

Kljub splošnim trendom in napovedim o zmanjšanju obiska in izposoje v splošnih knjižnicah v svetu in pri nas, v mreži Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka bistvenega upada te dejavnosti v obdobju 2011 – 2015 še nismo zaznali, se pa **trend naraščanja v Škofji Loki ustavlja.**

Prav ti trendi nas vseeno opozarjajo, da bomo tudi v naši knjižnici morali v naslednjih letih večjo pozornost nameniti razvijanju drugih dejavnosti, ki jih potrebuje in narekuje okolje.

GRAF 1 – Izposoja gradiva na dom (2011 – 2015)

GRAF 2 – Obisk knjižnice zaradi izposoje (2011 – 2015)**Komentar:**

Pri obeh grafih so upoštevani le podatki, ki so tudi strojno evidentirani (šteti) v programu COBISS. Pri izposoji gradiva tako niso upoštevani podatki **ocene izposoje** gradiva v čitalnico, pri obisku pa niso upoštevane **ocene obiska** v čitalnicah ter na prireditvah / dogodkih.

2.3.3. Obisk

Knjižnico Ivana Tavčarja Škofja Loka z vsemi enotami je v letu 2015 obiskalo **240.420 bralcev**, ki so si sposodili knjige, jih vrnili, prišli v čitalnico ali se udeležili knjižničnih prireditev (3 % več kot v letu 2014). Trend obiska samo zaradi izposoje gradiva pa ostaja na približno enaki ravni kot v preteklih letih.

2.4. Kadrovska zasedenost

Za izvajanje dejavnosti knjižnice je potrebno imeti ustrezno število usposobljenega kadra. Oglejmo si razmerje med obstoječim stanjem in normativi, katerih izpolnjevanje omogoča zahtevan obseg dela splošne knjižnice.

Sicer pa razmerje med stanjem kadrovske zasedenosti in minimalnim standardom prikazuje naslednja Tabela 4:

TABELA 4 - Zaposleni po zasedbi delovnih mest in sistemizacija(na dan 31. 12. 2015)

ZASEDBA DELOVNEGA MESTA	stopnja izobrazbe	*sistemizacija (št. mest)	obseg zaposlitve (zasedenost mesta)
1. strokovni delavci			
- knjižničar	V.	2	2
- višji knjižničar	VI.	6	5,5
- bibliotekar (VII/1 in VII/2)	VII.	8,5	7,6

Skupaj		16,5	15,1
2. drugi zaposleni			
- računovodja-administra.	V.	1,5	-
- knjižnični manipulant	IV.	4	-
- čistilka	III.	1	1
- računalničar-informator	VII.	1	-
- direktor	VII.	1	1
Skupaj		8,5	3
SKUPAJ		25	17,1

Razkorak med potrebami in stanjem se na tem področju postopoma zmanjšuje, vendar narašča število dodatnih programov in odprtosti. Zato si bo potrebno še naprej prizadevati za dodatne zaposlitve, zlasti na področju opravljanja pomožnih del (knjižničnih manipulantov), saj je z obstoječim kadrom večkrat težko zagotavljati doseženi nivo storitev, **nadaljnega širjenja obsega dela in nalog pa ne bo več močno izvajati.**³

S 1.1. 2016 je po upokojitvi računovodkinje (26.12.2015) računovodske posle prevzel računovodski servis, knjižnica pa je s 1.2.2016 za obseg 0,4 EPZ zaposlila sistemiziranega poslovnega sekretarja.

Pri delu knjižničnih manipulantov si pomagamo z osebami, zaposlenimi preko programa javnih del. Za leto 2016 v času priprave načrta še nismo prejeli odločitve o dodelitvi zaposlenih preko tega programa.

3. IZGRADNJA KNJIŽNIČNE ZBIRKE

Izgradnja knjižnične zbirke še vedno ostaja eden od temeljev delovanja splošnih knjižnic. V Knjižnici Ivana Tavčarja Škofja Loka se bomo tudi v letu 2016 trudili z nakupom klasičnega knjižnega gradiva doseči predpisane normative in ob tem upoštevati tudi specifične potrebe in zahteve lokalnega okolja.

V letu 2016 bomo še več pozornosti in sredstev namenili tudi rednemu nakupu in dopolnjevanju zbirke e-knjig v sistemu Biblos.

V letu 2015 se je ustavil večletni trend zniževanje sredstev za ta namen, tako upamo na doseganje predvidenega nakupa.

³Povprečni strokovni delavec v slovenskih splošnih knjižnicah je v letu 2013 na dom izposodil 28.822 enot gradiva, v mreži Knjižnice Ivana Tavčarja pa v letu 2015, **50.822 enot**. Za primerjavo - v letu 2004 je en (1) strokovni delavec Knjižnice Ivana Tavčarja izposodil 38.845 enot.

3.1. Normativi in vsebinski okvir predvidenih nakupov v letu 2016

Osnova za izračun potrebnega števila gradiva so navedeni v Standardih za splošne knjižnice, 2005. Ti nas zavezujejo k naslednjemu nakupu:

- 250 enot knjižnega gradiva na 1000 prebivalcev
- 25 enot neknjižnega gradiva na 1000 prebivalcev
- osrednja knjižnica naj ima vsaj 100 naslovov informativnega periodičnega tiska
- vsaka krajevna knjižnica naj ima 30 tekočih naslovov informativnega periodičnega tiska

Glede na število prebivalcev v mreži Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka (41.861 prebivalcev) to v letu 2016 pomeni nakup:

- **10.466 enot knjižnega gradiva**
- **1.048 enot neknjižnega gradiva (CD, DVD, ...)**

SKUPAJ 11.514 enot gradiva.

Ob tem je potrebno upoštevati še naslednja razmerja:

- razmerje med naslovi strokovne literature in leposlovjem – 60 % : 40 %.
- razmerje naslovov med gradivom za odrasle in otroke naj bi bilo 70-75 % : 25-30 %.

Ob vsem tem je potrebno kupiti še ustrezno število naslovov serijskih publikacij!

Glede na število prebivalcev, ki ga s svojim delovanjem pokriva posamezna enota knjižnice, bo gradivo okvirno razporejeno po prikazu v naslednji tabeli:

TABELA 5 – Razporeditev nakupa gradiva 2016

enota knjižnice	število prebivalcev	enot vsega gradiva	od tega AV gr.
Škofja Loka	22.912*	6.301 <i>od tega</i>	573
Trata	(4.700)	(1.260)	
Gorenja vas	7.380*	2.030 <i>od tega</i>	185
Poljane	(2.600)	(681)	
Železniki	6.742	1.855	169
Žiri	4.827	1.328	121
skupaj	41.861**	11.514	1.048

K vsem navedenim enotam je potrebno prišteti še nakup periodičnega tiska – vsaka krajevna knjižnica vsaj 30 naslovov in osrednja knjižnica v Škofji loki vsaj 130 naslovov.

**število prebivalcev za Škofjo Loko in Gorenjo vas velja za vso občino (za posamezno enoto-Trata, Poljane, ustrezno zmanjšati).*

***število prebivalcev na dan 1.1.2015 (stat.si)*

3.2. Financiranje nakupa knjižnega gradiva v letu 2016

Nakup knjižnega gradiva bo potekal iz treh virov:

- sredstva občin ustanoviteljic knjižnice,
- sredstva Ministrstva za kulturo (MK),
- lastna sredstva knjižnice (ustvarjeni prihodki – članarine, zamudnine, ...).

V prijavi na poziv za sofinanciranje nakupa knjižnega gradiva v letu 2016 s strani MK, so občine soustanoviteljice podale izjave o višini sredstev, ki ga bodo v letu 2016 namenile v ta namen.

Planirana sredstva za nakup knjižničnega gradiva s strani občin ustanoviteljic je naslednje:

TABELA 6 – Planirana sredstva za nakupa gradiva 2016

Občina	plan. sredstva občin 2016⁴	enote knjižnice
Škofja Loka	54.784	Za Škofja Loka in Trata
Gorenja vas – Poljane	16.000	za Gorenja vas in Poljane
Železniki	12.000	za Železniki
Žiri	12.000	za Žiri
SKUPAJ	94.784	

Ob omenjenem razpisu je Knjižnica za nakup gradiva v letu 2016 podala izjavo o zagotovitvi **15.000 EUR lastnih sredstev** za nakup gradiva!

Višina sredstev, ki jih bo za nakup gradiva namenilo MK v letu 2016, v času nastajanja tega načrta še ni znana.

Če bodo realizirana vsa nakazila, naj bi bilo v letu 2015 za nakup gradiva na voljo 141.014 EUR, kar bi pomenilo konec nenehnega upadanja sredstev (v letu 2012 - 151.684 EUR, 2013 - 148.208 EUR, v letu 2014 – 137.655).

Glede na povprečno vrednost cene ene enote (tiskane knjige), z omenjenimi sredstvi, kljub dodatku lastnih sredstev, ne bo možno zagotoviti nakupa gradiva v višini, kot ga zahtevajo standardi.

3.3. Odpis gradiva

Stanje iz tabele 2 v posameznih enotah knjižnice, prikazuje primanjkljaj oz. stanje gradiva, ki presega število glede na normative. Tudi v letu 2016 bomo zato nadaljevali z odpisom neažurnega gradiva predvsem v enotah, kjer presegamo normative, pa tudi v drugih enotah, kjer bomo opazili potrebe. Ena od skrbi za zbirko je namreč tudi zagotavljanje čim večjega obrata zbirke, kar pa dosežemo le z njeno ažurnostjo.

3.4. Domoznanska dejavnost

Osrednja knjižnica v Škofji Loki je dolžna opravljati tudi domoznansko dejavnost za vse svoje področje. Ta dejavnost bo v letu 2016 še naprej usmerjena v zbiranje in obdelavo gradiva z našega področja – predvsem drobnih tiskov, pa tudi ostalega tiskanega gradiva.

V primeru zagotovitve sredstev, bomo v dogovoru z Muzejskimi društvi Škofja Loka, Železniki in Žiri in preko Mestne knjižnice Kranj poskrbeli za čim večji obseg digitalizacije tega gradiva. MK Kranj je osrednja gorenjska ustanova, ki ima nalogo da skrbi za izvajanje digitalizacije domoznanskega gradiva, ki nastaja na Gorenjskem.

⁴ proračuni Občin Škofja Loka, Gorenja vas-Poljane in Železniki in Žiri so sprejeti. V njih so tudi potrjena sredstva za nakup gradiva v navedeni planirani višini.

4. PRIREDITVE IN BIBLIOPEDAGOŠKA DEJAVNOST KNJIŽNICE

Obknjižnična dejavnost, kamor sodi tudi dejavnosti namenjene vzpodbujanju bralne kulture mladine in odraslih, oz. bibliopedagoške dejavnosti, so poleg omogočanja dostopa in izposoje gradiva najpomembnejši del delovanja knjižnice. **Zlasti pomembno je delo z mladimi uporabniki, saj angleška raziskava kaže, da kar 47% oseb, ki so knjižnico obiskovali kot otroci, ostane njen član in koristi njene storitve tudi ko odraste**, medtem, ko je delež tistih, ki se prvič vpiše v knjižnico kot odrasel uporabnik 25 %!⁵

4.1. Bibliopedagoška dejavnost za otroke in mladino obsega

- ure pravljic,
- igralne ure s knjigo,
- kreativne delavnice,
- počitniške delavnice,
- slovenski knjižni kviz za otroke,
- obiske otrok iz vrtcev in osnovnih šol,
- kvize za otroke v sodelovanju z ostalimi gorenjskimi splošnimi knjižnicami – Modri pes,
- projekt »Rastem s knjigo« (JAK) - z obiski otrok 7. razredov OŠ in 1. letnikov srednjih šol v knjižnici. V primeru, da bo projekt potekal tudi v letu 2016/2017, z začetkom v jeseni 2016, bomo z dejavnostjo nadaljevali.

4.2. Prireditve za odrasle:

- predavanja z diapozitivi,
- pogovori z ustvarjalci,
- prireditve, ki popularizirajo knjigo in branje,
- ostali dogodki in prireditve za katere obstaja interes v lokalnih okoljih knjižnic in s katerimi populariziramo knjižnico kot prostor srečevanj in združevanj posameznikov in skupin v teh skupnostih.

Izvedba prireditev je seveda najbolj pogojena s prostorskimi možnostmi, vendar se trudimo povečati število dejavnosti za mlade, **prostore knjižnice pa ob ustreznem nadomestilu ponuditi v uporabo tudi drugim skupinam za študijsko, informativno ali izobraževalno delo.**

V letu 2016 bo knjižnica pričela z **aktivnim mednarodnim sodelovanjem** s knjižnico Panevezys bibliotek iz Litve. Sodelovanje poteka v okviru sestrskih knjižnic – NAPLE.

Seveda pa je izvajanje vseh teh dejavnosti povezano z lastnimi sredstvi ter materialnimi sredstvi, ki jih za delovanje knjižnice namenjajo ustanoviteljice. Nekateri občine so za leto 2016 možno znižale ta sredstva, tako da bomo verjetno **prisiljeni zmanjšati število teh dejavnosti v posameznih enotah.**

5. KADROVSKI NAČRT IN IZOBRAŽEVANJE

O stanju in kadrovskih potrebah je bilo zapisano že v poglavju »2.4. Knjižnična mreža – zaposleni.« zato samo povzemamo! V knjižnici je redno zaposlenih 19 delavcev v ekvivalentu

⁵ raziskavo je opravilo angleško ministrstvo za kulturo, medije in šport v okviru nacionalne statistike v letu 2011. Podatki so dostopni tudi na spletni strani: <http://www.culture.gov.uk/images/research/taking-part-Y6-child-adult-report.pdf> (14.10.2011)

polne zaposlitve (EPZ) 18,1. Od tega je 15,1 strokovnih delavcev. Nov Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji, ki velja od decembra 2013 dalje pa predvideva 25 delovnih mest. Podrobnosti so prikazane v Tabeli 4.

V letu 2016 bomo namesto računovodkinje ob njeni upokojitvi za 0,4 EPZ zaposlili poslovno sekretarko, računovodsko delo pa od 1.1.2016 dalje izvaja računovodski servis.

5.1. Izobraževanje in usposabljanje

V nadaljevanju je predstavljen je okvirni načrt usposabljanja v letu 2016, ki ni podrobneje vsebinsko razdelan, saj ni mogoče vnaprej določiti vseh potreb, ki se bodo pojavile med letom. Na osnovi potreb pa lahko določimo nekaj trajnih prioritet iz navedenih okvirov:

- *ure pravljic, priprava in izvedba prireditev za otroke in mladino – vsako leto vsaj 3 strokovni delavci,*
- *komunikacija z uporabniki, psihologija uporabnikov, strokovno svetovanje – vsako leto vsaj 3 strokovni delavci,*
- *redna izobraževanja NUK in IZUM (COBISS3/Katalogizacija) glede na novosti in potrebe dela,*
- *seznanjanje z novosti v poslovanju in zakonodaji,*
- *obiski knjižnih sejmov in udeležba na mednarodni konferenci s področja dela splošnih knjižnic,*
- *udeležbe na strokovnih posvetovanjih.*

TABELA 7 – Okvirni načrt usposabljanj v letu 2016

	področje usposabljanja	ocena zneska
1	delo z otroki in mladino	900
2	delo z odraslimi	900
3	izobraževanja IZUM (COBISS)	1.000
4	izobraževanja NUK	400
5	uprava (tajništvo / direktor)	1.200
6	obiski sejmov (Ljubljana, Bologna)	900
7	ostalo (posvetovanja in strokovna srečanja)	1.500
	Skupaj	6.800

Sredstva za izobraževanje bom uporabljal premišljeno. Zaposlene bomo pošiljali le na izobraževanja, katerih znanja bomo lahko uporabili v svojih delovnih procesih, oz. so nujna za stik s stroko in spremembami v dejavnosti. V iskanju ustreznih in cenovno ugodnejših izobraževanj se bomo povezovali z ostalimi splošnimi knjižnicami gorenjskega področja. Navedena razporeditev sredstev je okvirna za posamezna področja in sledi končnemu načrtovanemu znesku.

6. DELOVNI KOLEDAR 2015

Knjižnica v poletnem času julij in avgust 2016 v Škofji Loki povečuje čas odprtosti.

TABELA 8 – Delovni koledar 2016

Škofja Loka

ODPRTO Oddelek za odrasle	<i>vse mesece razen julij</i> <i>in avgust</i>	PON. – SRE., PET. ČET. SOB.	08.00 – 19.00 12.00 – 19.00 07.30 – 12.30
ODPRTO Oddelek za otroke in mladino	<i>vse mesece razen julij</i> <i>in avgust</i>	PON., SRE., PET. TOR., ČET. SOB.	10.00 – 19.00 10.00 – 17.00 12.00 – 19.00 07.30 – 12.30
ODPRTO POLETI Oddelek za odrasle in oddelek za otroke in mladino	1. julij – 31. avgust	TOR., SRE. PON., ČET. PET.	08.00 – 14.30 13.00 – 20.00 08.00 – 20.00
ZAPRTO	1. januar	<i>petek</i>	<i>Novo leto</i>
	8. februar	<i>ponedeljek</i>	<i>Slovenski kulturni praznik</i>
	28. marec	<i>ponedeljek</i>	<i>Velikonočni ponedeljek</i>
	27. april	<i>sreda</i>	<i>Dan upora proti okupatorju</i>
	2. maj	<i>ponedeljek</i>	<i>Praznik dela</i>
	25. junij	<i>sobota</i>	<i>Dan državnosti</i>
	15. avgust	<i>ponedeljek</i>	<i>Marijino vnebovzetje</i>
	31. oktober	<i>ponedeljek</i>	<i>Dan reformacije</i>
	1. november	<i>torek</i>	<i>Dan spomina na mrtve</i>
	26. december	<i>ponedeljek</i>	<i>Dan samostojnosti</i>

Trata

ODPRTO	<i>vse mesece razen julij</i> <i>in avgust</i>	PON., SRE. PET.	14.00 - 19.00 10.00 – 15.00
ODPRTO POLETI	1. julij – 31. avgust	SRE.	14.00 – 19.00
ZAPRTO	v času praznikov, na dneve, ko je knjižnica na Trati sicer odprta – gl. seznam Škofja Loka		

Gorenja vas

ODPRTO	<i>vse mesece razen julij</i> <i>in avgust</i>	PON. TOR., ČET.	11.00 – 17.00 13.00 – 19.00
ODPRTO POLETI	1. julij – 31. avgust	PON. ČET.	11.00 – 17.00 13.00 – 19.00
ZAPRTO	v času praznikov, na dneve, ko je knjižnica v Gorenji vasi sicer odprta – gl. seznam Škofja Loka		

Poljane

ODPRTO	<i>vse mesece razen julij</i> <i>in avgust</i>	SRE. PET.	13.00 – 19.00 11.00 – 17.00
ODPRTO POLETI	1. julij – 31. avgust	SRE.	13.00 – 19.00
ZAPRTO	v času praznikov, na dneve, ko je knjižnica v Poljanah sicer odprta – gl. seznam Škofja Loka		

Železniki

ODPRTO	<i>vse mesece razen julij</i> <i>in avgust</i>	TOR., ČET., PET. SRE.	14.00 – 19.00 10.00 – 15.00
ODPRTO POLETI	1. julij – 31. avgust	TOR., ČET.	13.00 – 19.00
ZAPRTO	v času praznikov, na dneve, ko je knjižnica v Železnikih sicer odprta – gl. seznam Škofja Loka		

Žiri

ODPRTO	<i>vse mesece razen julij in avgust</i>	PON., TOR., PET. SRE.	14.00 – 19.00 10.00 – 15.00
ODPRTO POLETI	1. julij – 31. avgust	PON. SRE.	14.00 – 19.00 10.00 – 17.00
ZAPRTO	v času praznikov, na dneve, ko je knjižnica v Žireh sicer odprta – gl. seznam Škofja Loka		

Na dan pred naslednjimi prazniki: 1. januar, 1. maj in 25. december, velja v Škofji Loki sobotni delovni raspored. Ostale enote pa so zaprte!

7. FINANČNI NAČRT, INVESTICIJE IN INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE

Finančni načrt je podrobneje opredeljen v priloženem računovodskem »**Finančnem načrtu za leto 2016**«.

Investicije in investicijsko vzdrževanje so del splošnega finančnega načrta navedenega v Tabeli 09. V nadaljevanju pa prikazujemo podrobnejši pregled, ki izhaja iz potrjenih finančnih načrtov občin soustanoviteljic knjižnice za leto 2016. V nadaljevanju povzemamo omenjene finančne načrte!

TABELA 9 – Povzetek finančnega načrta 2016

KNJIŽNICA IVANA TAVČARJA ŠKOFJA LOKA		FINANČNI NAČRT za leto 2016		
		SKUPAJ realizacija 2015 €	SKUPAJ FN 2016 €	IND
	SKUPAJ PRIHODKI	822.400	866.466	105
1.	PRIHODKI ZA JAVNO SLUŽBO	822.400	866.466	
1.1.	Sredstva iz državnega proračuna	45.597	45.710	100
1.1.1.	Za tekočo porabo	13.167	13.250	
1.1.2.	Za investicije	32.430	32.460	
1.2.	Sredstva proračuna občine	684.984	733.106	107
1.2.1.	Za tekočo porabo	581.738	609.422	
1.2.2.	Za investicije	103.245	123.684	
1.4.	Drugi prihodki za javno službo	91.820	87.650	95
	SKUPAJ ODHODKI	822.064	877.916	107
1.	ODHODKI ZA JAVNO SLUŽBO	822.064	877.916	
1. 1.	Plače in drugi izdatki zaposlenim	427.058	448.420	105
1. 2.	Prispevki delodajalcev za socialno varnost	61.513	64.964	
1. 3.	Izdatki za blago in storitve za javno službo	181.609	196.688	108
1.3.1.	Pisarniški in splošni material in storitve	48.398	50.283	
1.3.2.	Posebni material in storitve	817	1.100	
1.3.3.	Energija, voda, komunal. stor. in komunikacije	29.215	29.825	
1.3.5.	Izdatki za službena potovanja	1.318	1.750	
1.3.6.	Tekoče vzdrževanje	7.768	3.800	

1.3.7.	Na je m n i n e in zakupnine	68.915	70.300	
1.3.10	Drugi operativni odhodki	25.176	39.630	
1.7.	I n v e s t i c i j s k i o d h o d k i	151.885	167.844	111
	PRIHODKI-ODHODKI	335	-11.450	
	prenos presežka iz preteklih let -gradivo	12.999	12.000	
	prenos presežka iz preteklih let -OS, vlaganja	1.250	0	
	RAZLIKA prihodki nad odhodki	14.585	549,95	

TABELA 10 – Investicije in investicijsko vzdrževanje – plan 2016

V tabelah navedena načrtovana sredstva za investicije, so bila del osnutkov finančnih načrtov, ki jih je knjižnica poslala občinam pred izdelavo občinskih finančnih načrtov. Zneski odobrenih in navedenih sredstev za investicije pa so dejansko potrjeni v FN občin za leto 2016.

Občina Škofja Loka

namen	znesek	opis/opombe
knjižne police in pohiš. – Škofja Loka, Trata	3.500 EUR	
osebni računalniki – 4 kom	5.600 EUR	
klimatska naprava – MO	3.200 EUR	
TV – monitor prikazovalnik novic – MO	600 EUR	
Preureditev prostorov kuhinje na MO v večnamenski prostor	12.100 EUR	
skupaj	25.000 EUR	načrtovano 24.900 EUR

*Občina Škofja Loka v proračunu namenja znesek za investicije za vsa društva ter knjižnico SKUPAJ. Kasneje pa sredstva deli glede na prioritete.

Občina Gorenja vas - Poljane

namen	znesek	opis/opombe
Ni investicij v letu 2016	0 EUR	za Gorenjo vas, Poljane, Sovodenj
skupaj	0 EUR	načrtovano 2.900 EUR

V letu 2016 Občina Gorenja vas-Poljane ne načrtuje investicij, ker ureja prostor nove knjižnice v Gorenji vasi.

Občina Železniki

namen	znesek	opis/opombe
čitalniške mize	200 EUR	
police za gradivo pod okni	1.500 EUR	
vreče za sedenje	300 EUR	
skupaj	2.000 EUR	načrtovano 2.000 EUR

Občina Žiri

namen	znesek	opis/opombe
računalniška oprema	1.900 EUR	
skupaj	1.900 EUR	načrtovano 1.500 EUR

V času priprave Programa dela in finančnega načrta za leto 2016 smo že prejeli finančne načrte občin ustanoviteljic knjižnice, kjer so sredstva za investicije in nakup opreme že navedena. V znesku niso zajeta sredstva za knjige! Podatki o sredstvih za nakup gradiva so navedeni v Tabeli 5!

NAMESTO ZAKLJUČKA

Knjižnica je vpeta in neločljivo povezana z okoljem v katerem deluje. Stanju in zmožnostim lokalnih okolij je prilagojeno tudi načrtovanje njenega dela. Nekatera dejanja v preteklem letu nas prepričujejo, da tudi v zaostreni situaciji knjižnica lahko deluje uspešno. Rezultati nam kažejo, da je v teh časih še bolj potrebna o čemer pričajo tudi nekateri strokovni prispevki v tujem tisku.

V mednarodnih merilih obstajajo mesta, ki na indeksu kvalitete bivanja dosegajo najvišje ocene. To so mesta, ki imajo novo ali pa so obnovili staro splošno knjižnico, ugotavljata Rasmussen in Jochumsen⁶.

Ljudje se bodo vedno želeli srečevati v nevtralnih prostorih ugotavlja britanski psihoanalitik Winnicott. To so prostori, ki povezujejo zunanji in notranji javni prostor, subjektivnost in objektivnost, prostori kjer se združujeta intimnost odnosov in ustvarjalnosti.

Navkljub rasti in razvoju digitalne tehnologije, v skupnostih še vedno obstaja jasna potreba po sodobnih, nevtralnih in fleksibilnih prostorih, kjer imajo prebivalci vseh starosti prost dostop do sveta znanja, do katerega dostopajo s pomočjo za to usposobljenih strokovnjakov-knjižničarjev⁷.

Zato knjižnica še naprej ostaja tisti skupni prostor skupnosti, ker lahko vsak najde kaj za sebe, za svoj prosti čas ali izobraževanje.

Direktor:
mag. Matjaž Eržen

Škofja Loka, 17.02.2016

⁶ Rasmussen, C. and Jochumsen, H. (2009): The fall and rise of the physical library. – BOBCATSSS Symposium

⁷ Independant Library Report for England, DCMS, 2014; str. 5